

Petr Kolář, zpěvák
ŽIVÝ ROZHOVOR

Haló, tady Impulsovi
od 8.00 hodin na Rádiu Impuls

Z domova

Tajný dětský svět plný nebezpečí

Sociální sítě až od patnácti? Iluze. Jen na čínské síti Tik Tok jsou tisíce českých školáků.

Oficiálně v Česku bez souhlasu rodičů mohou děti sociální sítě používat až od patnácti let. Realita je ale jiná. Na sociálních sítích jsou už devíti- a desetileté děti. Více než půl hodiny denně je online (obvykle přes mobil) 80 procent dětí, zjistil průzkum EU Kids online.

„Na uživatele sítí Tik Tok a dříve Musical.ly narážíme ve školách naprosto pravidelně, převládají mezi nimi dívky ve věku 11 až 14 let,“ říká odborník na kybernetickou bezpečnost Kamil Kopecký z Univerzity Palackého v Olomouci.

Kolik dětí má v Česku v mobilu stažený Tik Tok, nikdo neví. Představu o jeho popularitě dává zájem o dětské celebrity, které tato sociální síť u nás vytvářela. Říkají si museři - podle sociální sítě Musical.ly, kterou čínská firma vlastníčí Tik Tok zakoupila. Minulý rok v srpnu uživatele Musical.ly automaticky převedla pod Tik Tok.

Jejich fanoušci, z nichž většina ještě chodí do základní školy, například minulý víkend zcela zaplnili obchodní centrum v Teplicích, které bylo součástí speciální tour. A šlieli z jen o pár let starších dětí, které si přezdívaly Naty, Mína, Adam či Nachty. Jejich pěvecká či taneční vystoupení vystřídala autogramiáda či focení selfie.

Sex, drogy a sebevraždy

Rodiče dětí, které šlely po svých idolech v Teplicích, často ani nevědí, že něco jako Tik Tok existuje. Nad mobily svých dětí mají čeští rodiče prakticky nulovou kontrolu.

„I pokud by věděli, že něco takového jako Tik Tok existuje, pravděpodobně by nevěděli, jak to na jejich mobilu najít,“ říká expert na sociální sítě Daniel Dočekal.

A to je problém. Sociální sítě, které jsou postavené na rychlém a co nejjednodušším sdílení krátkých videí, která tvoří samy děti, povyšují všechna rizika sociálních sítí na vyšší úroveň.

Závadného obsahu je podle Kamila Kopeckého na Tik Tok opravdu hodně. „Narazit se dá na sexuální ex-

plicitní videa zachycující velmi malé děti, dospělou pornografií, videa ukazující sebepoškození, sebevražedné chování nebo nejrůznější výzvy k natáčení nebezpečných situací,“ dodává Kopecký.

V poradně projektu E-Bezpečí se v posledních letech také stále častěji setkávají s případy dětí, které se staly právě v tomto prostředí terčem agresivních útoků a posměchu. „Řešili jsme případ, kdy uživatel videa z profilu dítěte přeposlali a sdíleli ponižující variace na jeho video,“ říká Kopecký.

I kdyby se podařilo čínskému majiteli sítě přimět ke stažení videa, dětskému ponižení nemusí být konec. „Videa jsou masivně kopírována ven z této sítě a desetitisíce jich kolují například po YouTube v podobě nejrůznějších kompilací,“ říká Kopecký. Aplikace šíření videí výrazně podporuje - třeba i tím, že je velmi jednoduché.

Problém je i množství času, který uživatelé na sledování videí tráví - celosvětově je to v průměru 52 minut denně. Jde o natolik návykovou zábavu, že to donutilo společnost, která tuto sociální síť vlastní, přidat novou funkci, kterou se doba strá-
vená na Tik Tok omezí. Není to jediná možnost, jak se dají rizika spojená s užíváním snížit, která je zabudovaná přímo v aplikaci. Například je v ní možné omezit přístup cizím lidem k profilu dítěte nebo zabránit tomu, aby aplikace všem na internetu ukazovala, odkud se dítě připojuje. Jenže tato omezení by dítě muselo ve svém profilu samo nastavit, po přihlášení je totiž automaticky otevřený každému, kdo má zájem se dívat.

Jak na Tik Tok Rady pro rodiče

1. Zajistit bezpečnost uživatelského profilu dítěte. Nastavit **uživatelský profil jako soukromý** a nikoli veřejný.
2. Vypnout v Tik Tok lokalizační služby, aby nešlo sledovat, **odkud se dítě připojuje**.
3. Pokud je to možné, zajistit si přístup k profilu dítěte a **sledovat, co se na něm děje**, především s ohledem na vhodný a nevhodný obsah.
4. Sami si aplikaci Tik Tok nainstalovat a upozornit dítě, že budete stejně jako ostatní uživatelé **sledovat, co dělá**.
5. Mluvit s dítětem nejen o aplikaci Tik Tok, ale obecně o tom, co dělá na internetu. Nastavit jasná pravidla včetně **limitování času**.

Zdroj: projekt E-Bezpečí

Základní rada pro rodiče je ale stejná pro Tik Tok i pro Instagram nebo Facebook. Měli by vědět, co dítě na internetu dělá. „Měli by se ptát, co dítě na internetu baví, co se jim nelíbilo. Místo toho se jich cestou ze školy ptají, co měly k obědu,“ podotýká Dočekal.

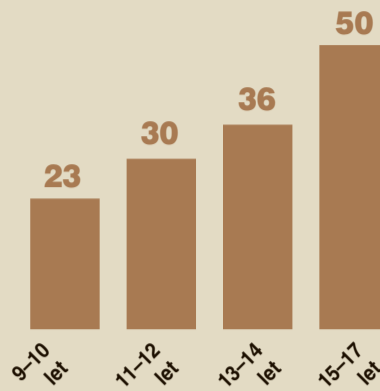
Děti rodičům za jejich snahu vystavují nelichotivé vysvědčení. Podle výzkumu EU Kids Online je jen 28 procent z nich ochotných svěřit se rodičům s tím, že je na internetu potkalo něco nepříjemného.

Tik Tok přitom ale není jedinou sociální sítí, na které české děti „ujíždějí“. Příkladem může být německá aplikace Tellonym, která funguje se sloganem Zjistěte, co o vás chce svět říci. Děti si na ní založí profil, na který může kdokoli anonymně napsat komentář. I to je podle odborníků ideálním podhoubím kyberšikan.

MF DNES na takové komentáře narazila. „Jsi hnusná, jsi tlustá. Je mi líto tvých rodičů, že mají tebe. Jsi potrat. Zabij se!“ napsal jedné z dívek anonym. „Ty seš normální p**ča, která vypadá jak h**no,“ objevilo se na dalším profilu.

Děti v Česku na mobilu

Kolik českých dětí mělo v posledním roce negativní zkušenost na internetu (v %)

Zkušenost dětí v Česku ve věku 11 až 17 let se sextingem (v posledním roce v %)

Věk (let)	Dostal/a jsem zprávu se sexuální obsahem	Někdo po mně chtěl intimní informace	Poslal nebo zveřejnil/a jsem zprávu se sexuální obsahem
11-12 let	16	9	2
13-14 let	28	17	5
15-17 let	53	42	19

Aplikace Tik Tok v datech

800 milionů stažení do října 2018 (bez Číny)

68 milionů lidí si stáhlo Tik Tok jen v říjnu 2018 (po celém světě)

Zdroj: EU Kids Online IV

Ptejte se na cokoli

Na německé sociální síti Tellonym se anonymně mohou děti ptát na otázky. Mnohdy to vede ke kyberšikaně (vpravo). Čínská aplikace Tik Tok dětem umožňuje zase zveřejňovat krátká videa. Experti varují před pedofily (dole).

Muži podezřelí z přepadení benzinky jsou ve vazbě

Soud včera rozhodoval o uvalení vazby na dvojici možných pachatelů loupeže a vraždy čerpadlářky. Údajný střelec odmítal vinu

Václav Janouš, Artur Janoušek
reportéři MF DNES

MĚLNÍK „Jsem nevinnej! On si to všechno vymyslel, já jsem tam vůbec nebyl,“ křičel David Š. podezřelý z prosincové vraždy čerpadlářky na benzince v Nelahozevsi na Mělnicku. Policie ho včera dopoledne právě přiváděla mělnickému soudu, který ho následně poslal do vazby. A s ním i údajného komplice Ivana H., jenž ho udal.

Soud včera souhlasil s návrhem státního zástupce Tomáše Milce a vzal obviněné do vazby ze všech tří

David Š. odmítá, že by to byl on, kdo střílel. Foto: Michal Růžička

důvodů: že by mohli uprchnout, ovlivňovat svědky nebo pokračovat v trestné činnosti.

Proti Ivanovi H. mají vyšetřovatelé silný důkaz - když při přepadení pumpy bral z pultu obsluhy kartony cigaret, ve zmatku se opřel holou rukou o hranu stolu a kriminalistům zanechal svůj otisk. Možná i DNA.

S Davidem Š. je to ale jiné. Podle informací MF DNES proti němu svědčí zejména Ivanova výpověď, který po svém zadržení promluvil a udal střelce. Zřejmě na to David Š. sází, proto nepromluvil, když ho policie v noci na úterý zatkla, a vypovídat odmítl i včera před sou-

dem. Vyšetřovatelé nyní budou shánět další důkazy a podle státního zástupce Tomáše Milce tak může vyšetřování trvat další čtvrtrok.

Dvaatřicetiletý David Š. je obviněn z vraždy, šestadvacetiletý Ivan H. jen z loupeže. Ovšem to se může změnit. Policisté totiž budou zjišťovat, zda mladší z mužů věděl o tom, že na benzinku jdou s funkční, nabitou zbraní a jsou odhodláni ji použít.

„Jde o to, aby byla velmi podrobně objasněna otázka, do jaké míry druhý z obviněných věděl o tom, že může být použita zbraň,“ řekl Milec. Pak by k loupeži mohla

přibýt i spoluúčast na vraždě. Nutné bude také vypracovat znalecké posudky a sehnat další svědectví. I proto si policie v úterý přišla pro přítelkyni Ivana H. do ubytovny v Kralupech nad Vltavou, kde dvojice žila. Kriminalisté se jí vyptávali, co o přípravě přepadení ví.

Až výjimečný trest

Policie oba podezřelé zadržela v pondělí. Zástupce vedoucího odboru obecné kriminality Aleš Pavlík ve středu na tiskové konferenci středočeské policie oznámil, že staršímu z pachatelů stíhanému za vraždu hrozí až pětadvacetiletý,

případně výjimečný trest. Mladšímu zatím za loupež hrozí až deset let vězení.

Čerpací stanicí v Nelahozevsi přepadli pachatelé v pondělí 3. prosince v půl třetí ráno. Osmapadesátiletá čerpadlářka se podle kriminalistů chtěla před maskovanými lupiči ukrýt v zadní místnosti pumpy, a dokonce za sebou stihla i zabouchnout dveře. Jenže kulka prošla skrz a zasáhla ji.

Vražednou zbraň podle informací MF DNES policie zatím nemá. Pavlík to na tiskovce odmítl komentovat, důvěryhodný zdroj však uvedl, že ji kriminalisté budou hledat ve vtypované lokalitě.